

ROZPORZĄDZENIA WŁADZ.

1.

Rozporządzenie min. handlu z dnia 2. maja, 1918. Dz. u. p. Nr. 163 regulujące obrót korą dębową i świerkową garbarską.

Pożar wielkiej węgierskiej fabryki garbnika, jakoteż większa ilość skór, pochodzących z bydła bitego tej zimy z konieczności, z powodu braku paszy, wywołały znacznie-sze zapotrzebowanie kory garbarskiej w roku bieżącym i spowodowały rząd do wydania nowych przepisów odnoszących

się do użytkowania i obrotu korą garbarską dębową i świerkową.

W myśl odnośnych postanowień kora garbarska, dębowa i świerkowa, rozdrobniona lub też nie, może być przez właścicieli lasów i uprawnionych do użytkowania drewna sprzedawaną tylko następującym odbiorcom: Centrali dla skór t. ak., wytwórcom skór garbowanych i osobom, które handlem kory jeszcze w r. 1915 się zajmowały. Handlarze korą mogą swe zapasy, zanim je wymienionej centrali ofiarują, sprzedawać tylko tym firmom, które przez tę samą centralę do tego upoważnione zostaną. Wytwórcy skór garbowanych nie mogą swego zapotrzebowania w korze pokrywać u handlarzy korą.

Od 31. maja 1918 począwszy mają wszyscy posiadacze kory wykazywać centrali, co miesiąca ostatni stan zapasów, bez względu na to, czy one w lesie się znajdują, czy też już z lasu wywiezione zostały.

Każdy wytwórca jest obowiązany do dnia 31. sierpnia, 1918 wykazać władzy politycznej całą ilość pozyskanej kory garbarskiej, wedle metrów przestrzennych, oddzielnie dębową i świerkową. Tak właściciele lasów, jak uprawnieni do użytkowania drewna i handlarze korą mają Centrali do dnia 31. sierpnia 1918 wykazać te ilości kory, które wytworzyć lub zakupić zamierzają. Odnośne pisma mają być nadawane jako „polecone“ na pocztę, na drukach będących w centrali do nabycia, a centrala ma te zapasy, które do końca listopada 1918 do stacyi nadawczej odstawić zostaną, po ustanowionych cenach maksymalnie najwyższych zakupić. Jeżeli terminowa dostawa wskutek nieuniknionych przerw w ruchu kolejowym, lub tylko porą zimową przeprowadzoną być może, natenczas termin dostawy obowiązuje do 28. lutego 1919, a jeżeli chodzi o korę łamaną, tłuczoną, lub mieloną, nawet do 31. maja 1919. Sprzedający ma listem poleconym zawiadomić centralę o przygotowaniu pewnej ilości kory garbarskiej do wysyłki i w myśl wskazówek centrali załadować towar i natychmiast wysłać, na koszt odbiorcy, w workach lub nieopakowany. Worków i płacht do niezamkniętych wozów ma dostarczyć centrala. Równocześnie ma nadawca wysłać do centrali: 1) wykaz, obejmujący rodzaj, pochodzenie i jakość wysłanego towaru, 2) rachunek, 3) duplikat listu przewozowego, obejmujący

urzędowe potwierdzenie wagi. Centrala ma 80% ceny kupna wysłać nadawcy natychmiast, po otrzymaniu powyższych dokumentów, resztę zaś do dnia 8 po otrzymaniu towaru, jeżeli jakość nie została zakwestyjonowaną. Odbiór towaru ma być wykonany do dnia 5 po otrzymaniu zawiadomienia o nadejściu na stację przeznaczenia. W tym czasie ma być także zgłoszone przedstawienie w sprawie jakości. Oprócz tego obowiązany jest odbiorca powiadomić zaraz pisemnie nadawcę, że towar nadszedł. Centrala może jakość towaru kwestyjonować tylko wtedy, jeżeli zarzuty podane zostały oddawcy w przeciągu dni 14 po powiadomieniu odbiorcy o nadejściu towaru na stację przeznaczenia. W tym wypadku ma być reszta ceny kupna zapłaconą dopiero po prawomocnym wyroku.

Należytość za korę ofiarowaną Centrali ma być na wypadek, gdyby dobrowolna umowa do skutku nie przyszła, ustanowiona przez sąd rozjemczy. Przeciw orzeczeniu tegoż jest sprzeciw dopuszczalny do dnia 8, a ewentualnie rzeczoznawcy sądowi mają być powołani z reguły z kół sądowych rzeczoznawców i to z kół wytwórców i konsumentów. Należytość oznaczyć się mająca nie może przekraczać cen maksymalnych. Do wydania wyroku uprawniony jest ten sąd, w obrębie którego znajduje się ofiarowana kora.

Każdy fabrykant skór ma swoje całoroczne zapotrzebowanie kory do dnia 20. maja, 1918 podać wymienionej Centrali.

Do celów opałowych może być kora garbarska użyta tylko w tym wypadku, jeżeli ma grubą korowinę lub jest zepsuta, to jest w złomie ciemno-brunatna, a nadto jeżeli podaż nie została przez Centralę przyjętą. Kto korę garbarską dębową, lub świerkową oddaje na cele opałowe, ma o tem donieść władzy politycznej, podając powody.

Do przesyłek kolejowych i okrętowych ma być dołączone potwierdzenie transportowe, które wystawia Centrala, na poprzednie żądanie. Dla przesyłek wojskowych, jakoteż pochodzących z zagranicy, Węgier, Bośni i Hercegowiny potwierdzeń tych nie potrzeba.

Kora garbarska jest wtedy zdrowa i dobra, jeżeli w złomie okazuje jasno-brunatną barwę, jest sucha, jeżeli się łamie i trzaska. Kora nie odpowiadająca w zupełności tym warunkom, jednak do celów garbarskich przydatna, ma być

taniej oceniana; kora do tych celów nieprzydatna jest od kupna wyłączona, posiadająca ciemno-brunatny złom jest zepsuta. Błędy nieuniknione, jakie występują przy regularnem suszeniu w lesie, mają być tolerowane.

W łączności z tem rozporządzeniem stoi rozporządzenie ministra handlu z dnia 2. maja 1918. Dz. u. p. Nr. 164 ustanawiające ceny maksymalne dla krajowych produktów garbnikowych. Zostały one ustanowione w następujących stawkach:

A. Kora świerkowa: towar dobry, zdrowy, suchy, cena w koronach za 100 kg,

	w zwojach,	łamana lub tłuczona	mielona
pochodz. alpejskiego na południe od Dunaju	31	38	40
niższo i wyższo-austryjacka, powyżej Dunaju i Śląsk	26	32	34
z innych krajów koronnych zatem także galicyjska	23	28	30

B. Kora dębowa, zdrowa, sucha, w stosunku co najmniej 50% I. klasy, a co najwięcej 50% II. klasy

	w wiązkach,	krajana,	mielona,
w całej Austrii	35	38	40

C. Galasówki:

- 1) przez wilgoć nieuszkodzone, od obcych przymieszek wolne, towar dobrze wyprodukowany w całej Austrii 60 K,
- 2) najwięcej do $\frac{1}{3}$ uszkodzony towar, wskutek wilgoci, lub obcych przymieszek . . . . . 47 K,
- 3) towar bardziej uszkodzony . . . . . 38 K.

D. Ekstrakty, pochodzenia austryjackiego: dębowy 8 K, świerkowy 6 K, z kasztanów 6 K, za 1% garbnika.

W cenach powyższych zawarte są koszty dostawy do stacji kolejowej i koszty załadowania; też koszty dostawy do stopy. Dodawanie desek w wagonach idzie na rachunek odbiorcy. Koszta opakowania mogą być osobno zaliczone. Dla wagi miarodajną jest urzędowa waga na stacji nadawczej.

2.

Rozporządzenie ministra rolnictwa z dnia 13. maja 1918. Dz. u. p. Nr. 179 w sprawie nowego uregulowania obrotu drewnem kasztana jadalnego i ustanowienia cen maksymalnych.

Rozporządzenie niniejsze wobec tego iż dotyczy kasztana jadalnego, którego u nas niema, przeto nie ma dla nas szczególniejszego znaczenia. Przytaczamy je zaś z tego powodu po raz pierwszy w rozporządzeniach rządowych, w czasach wojennych wydawanych znajdujemy wprawdzie tylko pośrednio, lecz mimo to ustanowienie cen za dowóz surowca ze zrębu do miejsca konsumcyi. Rozporządzenie bowiem to ustanawiające w §7. ceny maksymalne, powiada dosłownie:

I. Cena loco wagon na stacyi załadowania, za 1 q 12.—K.

II. Cena za drewno na pniu:

a) przy odległościach aż do 10 km od miejsca gdzie się znajduje, aż do najbliższej stacyi kolejowej za 1 m³ 35.—K,

b) na odległość do 11 km . . . . . 33.50 K,

c) „ „ „ 12 „ . . . . . 32.—K,

i t. d.

Z powyższego ustanowienia cen wynika, że transport drewna kasztana jadalnego na odległości powyżej 10 km został ustanowiony w wysokości 1.50 K za 1 m³ i km.

K.

3.

Podajemy poniżej treść Rozp. c. k. Namiestnictwa w sprawie urządzania przetargów, będące w związku z Rozporządzeniem, ogłoszonym w marcowym numerze „Sylwana“ na str. 82.

Z c. k. Namiestnictwa.

L. 77.821/XVI b.

Lwów, dnia 22. maja 1918.

1050

Do

wszystkich c. k. Starostw i Magistratów miasta Lwowa i Krakowa.

Dla uchylenia wątpliwości, które się mogą łatwo nasunąć przy stosowaniu rozporządzenia ministerjalnego z dnia

11. marca 1918. Dz. u. p. Nr. 94 o licytacyjnej sprzedaży przedmiotów niezbędnego zapotrzebowania, wydało c. k. Ministerstwo rolnictwa reskryptem z dnia 24. kwietnia 1918, L. 15.678 objaśnienie, wedle którego charakterystyczne cechy pojęcia licytacji polegają na tem, że sprzedający drogą licytacji wytwarza przez równoczesne zebranie większego grona poszukujących towaru konkurencyę w tym celu, aby wybrać tego oferenta, który mu w oznaczonym terminie ofiaruje najlepsze warunki (cenę) dla mającego się zawrzeć interesu umownego.

Od takich licytacyjnych sprzedaży należy jednak odróżnić ogłoszenia podane do wiadomości nieokreślonych osób, któremi nie przyrzeka się jeszcze żadnych określonych świadczeń, lecz przez t. zw. rozpisanie przetargu zapomocą ofert z podaniem bliższych warunków, pod którymi towary mogą być oddane, wyraża jedynie wobec kół interesowanych gotowość zawarcia umowy o sprzedaż jak to się często praktykuje przy sprzedażach drzewa i owoców.

Taka akcja nie podpada oczywiście pod zakaz urządzania licytacji, gdyż zakaz ten ma jedynie na celu zapobiegać rzeczowo nieuzasadnionemu podbijaniu cen w górę co jest zwykle wynikiem licytacji.

Gdyby bowiem zapoznając znane dawne zasady co do tworzenia się ceny przez podaż i popyt przeszkodzono posiadaczom towarów w oferowaniu ich do sprzedaży w wskazany wyżej sposób nie został osiągnięty cel rozporządzenia ministeryalnego na wstępie powołanego lecz przeciwnie kształtowały się ceny jeszcze bardziej niepożądane.

Jeżeli więc właściciel gruntu chce zbyć swe towary (n. p. drzewo, owoce) wolno mu to uczynić w powyższy sposób także w tym wypadku, jeżeli ma zamiar sprzedawania danego towaru za sumę ryczałtową w formie sprzedaży-nadzieji, ponieważ wydany powołanem rozporządzeniem ministeryalnym zakaz odnosi się jedynie do sprzedaży licytacyjnych o charakterze na wstępie bliżej określonym.

Gdyby posiadacz towarów zamierzał mimo to skutecznie sprzedaż przez licytację, to musi się poddać wszystkim postanowieniom rozporządzenia ministeryalnego, w szczególności musi prosić w myśl § 4. o pozwolenie na sprzedaż licytacyjną i zastosować się do ograniczenia przepisanego § 6 tego iż podstawę ceny wywołania stanowi cena pewnej

jednostki miary lub wagi, wreszcie musi być przygotowany na to, że nadwyżka jaka ewentualnie ponad cenę maksymalną uzyskaną zostanie, przypadnie w myśl postanowienia § 7-go na korzyść państwa.

Do powyższych wyjaśnień należy stosować się przy wykonywaniu powołanego na wstępie rozporządzenia ministeryalnego.

Za c. k. Namiestnika:

Lisowski.